

สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาายโสธร เขต 1

STATES AND GUIDELINES ON THE DEVELOPMENT OF STUDENT
AFFAIR MANAGEMENT IN WORLD-CLASS STANDARD SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF YASOTHON PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

¹สุรเดช นามแก้ว, ²เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม,
³สุเมธ สุภัทรจำเนียร และ ⁴พัชรภา ดินดำ

¹Suradet Ngamkaew, ²Charoenwit Sompongtam

³Sumeth Suphatchamniem and ⁴Pacharapa Dindam

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย

Ratchathani University, Thailand.

¹namkaewsuradet@gmail.com

Received :January 20, 2022; Revised :February 12, 202; Accepted :May 2, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลกับโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 และศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

³ อาจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

⁴ อาจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

ยโสธร เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที แบบอิสระจากกันและผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานกิจการ นักเรียน ครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอแบบพรรณนาความเรียง ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลกับโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) โครงการพิเศษหรือโครงการที่นอกเหนือจากที่รัฐบาลกำหนดให้จัดให้แก่ผู้เรียนไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน และกำหนดผู้รับผิดชอบงานโครงการพิเศษให้ชัดเจน ควรร่วมกันจัดทำ SWOT เพื่อกำหนดทิศทาง เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ในงานด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน และควรมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ทันต่อเหตุการณ์

คำสำคัญ: การบริหารงานกิจการนักเรียน, โรงเรียนมาตรฐานสากล, โรงเรียนอนุบาล ประจำอำเภอ

Abstract

The objectives of this research were to study the state and to compare the student affair management between World-Class standard schools and district kindergarten schools under the jurisdiction of Yasothon Primary Educational Service Area Office 1 ,and to study the guidelines for student affair management of World-Class standard schools under the jurisdiction of Yasothon Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 132 teachers. The tool was a five-level rating scale with the reliability of .96. The statistics included the Frequency, Percentage, Mean, Standard Division, and Independent Sample t-test, and Content Analysis and presenting as descriptive

narration. The findings were as follows: 1) The states of student affair management of the schools both as a whole and individual aspects were at the high levels. 2) The comparison of student affair management between World-Class standard schools and district kindergarten schools, classified by school types in both as a whole and individual aspects, found to be statistically different at .05 level of significance. 3) The guidelines for the development of student affair management of World-Class standard schools and district kindergarten schools were conclude that schools should include special projects or additional projects beside government plans and assign people who were responsible for those projects, they should also involve in conducting SWOT analysis in order to specify directions, goals, and strategies on student affair management, as well as they should take part in assisting closely with the students in time.

Keywords: Student affair management, International standard school, District kindergarten school

บทนำ

งานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนทุกคน ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงาม มีระเบียบวินัยในตนเอง อันจะส่งผลให้นักเรียนก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จในการเรียนและการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไป (สุวิทย์ หนองไผ่, 2555) ส่วน อติคุณ บุญจุงและสาริตา เจนเข้ว่า (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา นักเรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการ เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้

กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน ไว้ดังนี้ 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมีวินัยในตนเอง และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และพัฒนาความรู้ความสามารถ สติปัญญาของนักเรียน ให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนและการประกอบอาชีพการงานในอนาคต

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) คือ โรงเรียนที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนา/ยกระดับคุณภาพการจัด การเรียนการสอนและการจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นมาตรฐานสากลเป็นการต่อยอดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นมาตรฐานชาติ โดยโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2553 โดยมีโรงเรียนเป้าหมาย 500 โรงเรียนเป็นกลุ่มบุกเบิก และในปี 2555 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้คัดเลือกโรงเรียนรุ่นสองเพิ่มเติมจำนวน 232 โรงเรียน ซึ่งลักษณะการเป็นมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนการสอน (หลักสูตรและการสอน) 2) บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ คุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล มีดังนี้ 1) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) เป็นเลิศวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 2) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World class standard) และ 3) บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) ส่วนวัตถุประสงค์โรงเรียนมาตรฐานสากล มีดังนี้ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก 2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และ 3) ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเขตพื้นที่บริการ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองยโสธร อำเภอด่านช้าง อำเภอมหาชนะชัย และอำเภอดงหลวง มีโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลยโสธร อย่างไรก็ตาม โรงเรียนอนุบาลยโสธร ซึ่งเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ยังมีจุดที่ควรพัฒนาในด้านการบริหารกิจการ

นักเรียน จากการศึกษารายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559– 2563) ของโรงเรียนอนุบาลยโสธร ระดับการศึกษาปฐมวัย มีจุดควรพัฒนา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ คือ สถานศึกษามีพื้นที่จำกัด การเดินทางมาโรงเรียนมีปัญหาการรับส่งผู้เรียน บริเวณหน้าโรงเรียน เนื่องจากสถานที่คับแคบไม่เหมาะสม ระดับปฐมวัยขาดโรงอาหารและไม่มีที่ล้างมือ แปรงฟัน เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดที่ควรพัฒนาดังนี้ ด้านคุณภาพของผู้เรียน ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 บางส่วนยังอ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง สื่อสารไม่คล่อง และคิดคำนวณพื้นฐานไม่คล่อง ส่วนผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ยังอ่อนในเรื่องทักษะการอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสมเหตุสมผล และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (NT และ O-NET) ของผู้เรียนยังมีความผัน ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งค่าคะแนนเฉลี่ยอาจต่ำกว่าเดิม เท่าเดิม หรือสูงกว่าเดิม เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และเทียบกับเขตพื้นที่ ระดับภาค ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับทั่วประเทศ และค่าเฉลี่ยกลาง (ร้อยละ 50) หรือระดับอื่น ๆ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสถานศึกษา มีพื้นที่จำกัด มีปัญหาครูและนักเรียนมีพื้นที่ใช้สอยไม่เพียงพอ ครูจอดรถนอกสถานศึกษา การจอดจักรยานยนต์ ไม่มีจุดรวมที่ชัดเจน สถานที่บางจุดไม่เรียบร้อย เช่น บริเวณตะวันตก และตะวันออกอาคารโรงอาหาร เป็นที่จัดเก็บสิ่งของเหลือใช้ โต๊ะเก้าอี้หมดอายุใช้งาน และครุภัณฑ์อื่น ๆ ทำให้ไม่สะอาด ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ยังไม่ครอบคลุมอาคารชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบกับจอภาพ ICT ชำรุดหลายห้อง ไม่มีห้องเรียนพิเศษอากาศร้อน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2562) จะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมการพัฒนาและบริหารงานในโรงเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยกระดับโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

จากการสภาพปัญหาดังกล่าว จึงศึกษาเรื่อง สภาพ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1 ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีความก้าวหน้า เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็ม

ศักยภาพ เป็นทรัพยากรบุคคลอันมีค่า สำหรับเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลกับโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลยโสธร (โรงเรียนมาตรฐานสากล) จำนวน 129 คน และครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ จำนวน 129 คน รวมมีครูผู้สอน จำนวน 200 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลยโสธร(โรงเรียนมาตรฐานสากล) และครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน จำแนกเป็นโรงเรียนอนุบาลยโสธร (โรงเรียนมาตรฐานสากล) จำนวน 85 คน และโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ จำนวน 47 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ประเภทโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .50-.69 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง ขอรับกลับคืนด้วยตนเอง รวมแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 132 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยการหาค่าสถิติที (t-test Independent Samples)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน หัวหน้างานกิจการ นักเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 6 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ดำเนินการสัมภาษณ์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (Line) วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอแบบพรรณนาความเรียง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 สรุปผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลกับโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีดังนี้
 ควรกำหนดโครงการพิเศษหรือโครงการที่นอกเหนือจากที่รัฐบาลกำหนดให้จัดให้แก่ผู้เรียนไว้
 ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน และกำหนดผู้รับผิดชอบงานโครงการพิเศษให้ชัดเจน ควรร่วมกัน
 จัดทำ SWOT เพื่อกำหนดทิศทาง เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ในงานด้านการบริหารงานกิจการ
 นักเรียน และควรมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ทันทต่อเหตุการณ์

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน
 โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 มี
 ประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียน
 อนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 โดยรวม
 และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้มีส่วน
 เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงานกิจการนักเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา
 ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง และร่วมมือกันในการวางแผนงาน
 กิจการนักเรียน มีนโยบายและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารงาน และกำหนด
 ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานแต่ละด้านอย่างชัดเจน จึงทำให้ครูผู้สอน ส่วนใหญ่มีความ
 คิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อติคุณ บุญจูง และ สาริศา เจนเข้ว่า (2562) ได้ทำการศึกษา
 เรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอัมพ
 วา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ภาพรวม มีการปฏิบัติระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองแดง
 แสงวงบุญ และ สุรางคนา มัณยานนท์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการ
 นักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ
 มาก

1.1 ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก
 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมีความชัดเจนในการจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงาน
 กิจการนักเรียน ทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน มีการจัดทำ

แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของฝ่ายกิจการนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน จึงทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อติคุณ บุญจุง และสาริตา เจนเขว่า (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ภาพรวม มีการปฏิบัติระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนร่วมให้คำปรึกษาและรวบรวมจัดทำระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวางแผนงานฝ่ายกิจการนักเรียน และได้ให้ความสำคัญในการนิเทศ กำกับ ติดตามงานที่ได้มอบหมาย จึงทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นใน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาวัลย์ แสงประเสริฐ และ ชีระพงศ์ บุศรากุล (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ภาพรวม อยู่ในระดับดี

1.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ทั้งมีการจัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี และมีความสามารถในด้านวิชาการและด้านกิจกรรม จึงทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราภรณ์ บุตะเขี้ยว และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10 (ภูถล่น-ผาหลวง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษายุค

ประเทศไทย 4.0 ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนมีการดำเนินการคัดกรองนักเรียน การป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน มีการกำหนดวิธีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน จึงทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับนักเรียน ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนานักเรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะพึงอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

1.5 ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนเป็นประจำทุกปี และส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรม และเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ และความเป็นไทย จึงทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควินัยใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เติบโตและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัว มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันสามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้มีภูมิธรรม และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลก

1.6 ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีส่วนได้เสียร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูมีการประเมินก่อน ระหว่าง

และหลังการจัดกิจกรรม โดยประเมินผลงานกิจกรรมนักเรียน อย่างมีหลักฐานและร่องรอย ตรวจสอบได้ จึงทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านการประเมินผลการดำเนินงาน กิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรีน และ คณะ (Green al et., 2008) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการตรวจสอบประเมินผลการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประเมินผลการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนให้บุคลากร ผู้บริหารควรจัดการให้การดำเนินการประเมินผลเป็นไปอย่างราบรื่น และควรพยายามสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผล และการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยให้การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลกับ โรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้จากนี้เนื่อง มาจากบริบทและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนที่มีความแตกต่างกัน อาทิเช่น วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และวัฒนธรรม อาจมีความแตกต่างกัน ซึ่งจากผล การศึกษาจะเห็นว่า ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความคิดเห็นสูงกว่า โรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ ทั้งนี้โรงเรียนมาตรฐานสากล คือ โรงเรียนอนุบาลยโสธร ซึ่งเป็นโรงเรียนอนุบาลที่ตั้งอยู่ในตัวอำเภอเมืองยโสธร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ อาจมีความพร้อมด้าน ต่าง ๆ อาทิเช่น งบประมาณ บุคลากร การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้เสียส่วนเสีย มากกว่าโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จึงส่งผลให้ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในแต่ละ โรงเรียนมีความแตกต่างกันได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพ์ภา โปธิจันทร์ และ คณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา ภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วีระญา ยิ่งใจกล้า และ วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม (2564) ได้ทำการ ศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น

ของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา ที่อยู่ขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ควรกำหนดโครงการพิเศษหรือโครงการที่นอกเหนือจากที่รัฐบาลกำหนดให้จัดให้แก่ผู้เรียนไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน และกำหนดผู้รับผิดชอบงานโครงการพิเศษให้ชัดเจน ผู้บริหาร และครู ควรร่วมกันจัดทำ SWOT เพื่อกำหนดทิศทาง เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ในงานด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน และผู้บริหาร ครูผู้ปกครอง และชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ทันทต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาทิตยา เวชกรณ์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทาง การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ควรกำหนดงานโครงการพิเศษไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนและกำหนดผู้รับผิดชอบงานโครงการพิเศษให้ชัดเจน และควรส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินโครงการพิเศษไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงงาน ควรจัดทำคู่มือนักเรียนเพื่อชี้แจง เรื่อง ระเบียบและข้อปฏิบัติต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิญญา รุ่งธรรม (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน ได้แก่ สถานศึกษาควรนำผลการประเมินของแต่ละกิจกรรม ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม ผลการประชุมครู บุคลากร ผลการประเมินภายในของโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการประเมินต่าง ๆ มาสรุป วิเคราะห์ถึงจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาในด้านการจัดกิจกรรมวางแผนหรือปรับปรุงในส่วนที่เป็นจุดบกพร่อง และรักษาสภาพหรือพัฒนาในส่วนที่เป็นจุดเด่นของการดำเนินกิจกรรมตามผลการประเมิน และยังคงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อดิณญา เรืองวานิช และ นันทิยา น้อยจันทร์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และประสานงาน

ความร่วมมือในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการนำเสนอข้อมูลความรู้ และเทคนิควิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยเฉพาะ รวมทั้งเป็นภารกิจอันเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการ เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ควบคู่ไปด้วยกัน เพื่อเป้าหมายเพื่อพัฒนา/ยกระดับคุณภาพการจัด การเรียนการสอนและการจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นมาตรฐานสากลเป็นการต่อยอดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นมาตรฐานชาติ ให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School)

เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ บุตะเขี้ยว, สุรางคนา มัณยานนท์ และ เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม. (2564). *การบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา. การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง คุณภาพของการบริหารจัดการและนวัตกรรม ครั้งที่ 7 (7th National Conference on Quality Management and Technology Innovation) (น. 28-37). มหาวิทยาลัยการจัดการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.*
- ที่ 10 (ภูหล่น-ผาหลวง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. *การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง คุณภาพของการบริหารจัดการและนวัตกรรม ครั้งที่ 7 (7th National Conference on Quality Management and Technology Innovation) (น. 28-37). มหาวิทยาลัยการจัดการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.*

- ทองแดง แสวงบุญ และ สุรางคนา มัณยานนท์. (2564). การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียน
ปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วารสาร
นวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 5(1), 179-188.
- พิมพ์ผกา โปธิจันทร์, นิพนธ์ วรรณเวช และ สาโรจน์ เผ่าวงศากุล. (2564). การบริหารงาน
กิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(11), 79-
92.
- วิลาลัย แสงประเสริฐ และธีระพงศ์ บุศรากุล. (2563). แนวทางการบริหารงานกิจการ
นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์), 10(3), 112-115.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียน
มาตรฐานสากล. สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียน
มัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562). กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2562).
รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559– 2563). โรงเรียนอนุบาล
ยโสธร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1.
- สุวิทย์ หนองไผ่. (2555, 15 สิงหาคม). การบริหารกิจการนักเรียน. โกทูโนว์ (GotoKnow)
<https://www.gotoknow.org/posts/498751>
- อณัญญา เรืองวานิช และ นันทิยา น้อยจันทร์. (2557). แนวทางการบริหารงานกิจการ
นักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 3. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภาคเหนือ. 74(7), 101-116.
- อดิคุณ บุญจุง และ สาริศา เจนเขว่า. (2562). การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. การประชุม

วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 ประจำปี พ.ศ. 2562 “สังคมผู้สูงวัย: โอกาสและความท้าทายของอุดมศึกษา” (น. 516-526). วิทยาลัยนครราชสีมา.

อภิญา รุ่งธรรม. (2556). *การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงราย* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

อาทิตยา เวชกรณ์. (2559). *แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Green, al et. (2008). *An Exploration of High-Quality Student Affairs Learning Outcomes Assessment Practices*. *NASPA Journal*, 45(1), 133-157.

Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). *Determining sample size for research activities*. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

